Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
Program na rok szkolny 2025/2026

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to dokument, który zawiera informacje o wszystkich działaniach, jakie prowadzi szkoła, aby wspomóc ucznia w świadomym planowaniu swojej ścieżki edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem jego mocnych stron, zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych. Definiuje on: rolę i zadania osób, które są odpowiedzialne za poszczególne zadania oraz jakie są oczekiwane efekty i metody pracy. Program opracowany na podstawie wytycznych zawartych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego oraz Ustawie z dnia 14 grudnia 2016r.Prawo oświatowe(Dz.U. z 2017r. poz.59) – art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4, art.109 ust. 1 pkt 7. Od 2021 roku opracowany również w oparciu o Zintegrowaną Strategię Umiejętności 2030,która 31 grudnia 2020 r. została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 195/202. Dokument uwzględnia wymogi wynikające z Umowy Partnerstwa oraz założeń Nowego Europejskiego Programu na rzecz Umiejętności.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego automatycznie ulega modyfikacji w przypadku przejścia na nauczanie zdalne/hybrydowe. W tym przypadku zajęcia realizowane będą na platformie Microsoft Teams 365 w różnorodnych formach np. wirtualne wycieczki i spacery po zakładach pracy, spotkania online z przedstawicielami różnych zawodów, prezentacje, filmy.

CELE GŁÓWNE:

Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej.

Określenie własnych predyspozycji, stanu zdrowia, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.

Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno – zawodowych.

Przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym w miarę indywidualnych możliwości uczniów.

Uświadomienie uczniom ich realnych możliwości i ograniczeń, wpływających na wybór przyszłej szkoły średniej i wykonywanego zawodu.

Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dziecka w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Wskazanie źródeł oraz gromadzenie informacji pod postacią bazy danych edukacyjno – informacyjnej w obszarze doradztwa zawodowego.

Współpraca z instytucjami wspierającymi WSDZ.

Współpraca z pracodawcami.

Obszary i cele według Zintegrowanej Strategii Umiejętności:

umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe młodzieży i osób dorosłych

CEL:

Upowszechnianie kultury uczenia się przez całe życie, nastawionej na zdobywanie i doskonalenie umiejętności ważnych dla funkcjonowania człowieka w sferze prywatnej, w życiu społecznym i zawodowym. W złożonym i szybko zmieniającym się świecie nastawienie na ciągłe uczenie się i zdobywanie nowych umiejętności ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju zarówno poszczególnych osób jak i całych społeczeństw.

doradztwo zawodowe

CEL:

Rozwijanie efektywnego doradztwa zawodowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze wszystkich grup społecznych i zawodowych. Efektywne doradztwo zawodowe musi być komplementarne wobec założeń i praktyki uczenia się przez całe życie. W tym kontekście zadaniem staje się przygotowanie osób do stałego, refleksyjnego projektowania i re-projektowania własnych ścieżek kariery z uwzględnieniem szeregu kontekstów społecznych, rodzinnych i osobistych. Kluczową funkcją doradztwa zawodowego jest diagnozowanie zasobów i potencjału jednostek oraz informowanie o możliwych ścieżkach edukacyjno-zawodowych. System doradztwa ma pomagać jednostkom w poruszaniu się wśród wielu ofert i możliwości, tak by efektywnie wykorzystać potencjał obywateli. Świadomy wybór zawodu lub ścieżki dalszego kształcenia to jeden z niezbędnych elementów skutecznie realizowanej edukacji. Wybór ścieżki edukacyjnej ma znaczący wpływ na funkcjonowanie absolwentów na rynku pracy i w społeczeństwie obywatelskim.

planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

CEL:

Doskonalenie systemowych rozwiązań ułatwiających dostęp do różnych form uczenia się oraz umożliwiających rozpoznawanie, walidowanie i certyfikowanie efektów uczenia się niezależnie od sposobu, w jaki efekty te zostały uzyskane. Zmiany zachodzące w świecie współczesnym – globalizacja, urbanizacja, postęp technologiczny, cyfryzacja – wymuszają sukcesywne aktualizowanie wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności przez obywateli. W coraz szybciej zmieniającym się świecie konieczne staje się uczenie się przez całe życie, dlatego tradycyjny podział życia człowieka na czas edukacji (młodość) i czas aktywności zawodowej (dorosłość) utracił aktualność. W następstwie tych zmian współczesna polityka edukacyjna przekształca się w politykę na rzecz uczenia się przez całe życie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. **UCZEŃ:**
   - kształtuje pozytywne postawy wobec pracy
   - poznaje siebie, przeprowadza autodiagnozę preferencji i zainteresowań
   - określa swój wewnętrzny potencjał (mocne i słabe strony, zainteresowania, uzdolnienia)
   - staje się odpowiedzialnym za własny rozwój zawodowy
   - posiada informacje o zawodach i lokalnym rynku pracy – tworząc i korzystając z bazy edukacyjno – informacyjno – zawodoznawczej
   - prezentuje cechy przyszłego pracownika min. punktualność, samodzielność, wytrwałość

2. **NAUCZYCIELE:**
   - uwzględniają i realizują treści, zadania z zakresu doradztwa zawodowego w ramach realizacji własnych planów pracy
   - wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno – zawodowej
   - stosują różnorodne metody, techniki, formy aktywizujące uczniów / dzieci do realizacji wybranych założeń, zadań z zakresu doradztwa zawodowego

3. **RODZICE:**
   - planują wspólnie z dzieckiem jego karierę edukacyjną i zawodową
   - wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno - zawodowej
   - posiadają informację o możliwościach, umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach i zainteresowaniach, ale także o zagrożeniach dziecka

ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Wybór ścieżki edukacyjno – zawodowej nie jest jednorazowym wydarzeniem, a procesem, którego dokonuje się przez całe życie.
- Preferencje zawodowe i zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.
- Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, zainteresowania, mocne strony, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.
- WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami. WSDZ ma charakter działań planowanych.
- Wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej: planowania kariery edukacyjno – zawodowej oraz udzielanie wszelkich informacji na ten temat.
- Wspieranie nauczycieli w planowaniu i realizacji WSDZ oraz w planowaniu lekcji przedmiotowych i zajęć związanych z wyborem ścieżki edukacyjno – zawodowej przez uczniów.
- Wspieranie rodziców podczas wyboru przez ich dziecko ścieżki dalszej kariery edukacyjno – zawodowej.

DZIAŁANIA:

- na poziomie klas I-III orientacja zawodowa, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, rozwijanie zainteresowań oraz stymulowanie ich zawodowych marzeń;
- na poziomie klas IV-V orientacja zawodowa, kształtowane pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień, wspieranie uczniów w procesie podejmowania decyzji zawodowych i edukacyjnych;

- na poziomie szkoły branżowej I i II, wspieranie uczniów w procesie podejmowania decyzji zawodowych i edukacyjnych, uwzględniających znajomość własnych zasobów (możliwości i ograniczeń);

Treści programowe, tematy z zakresu doradztwa zawodowego dla klas Technikum:

KLASY 1

1. „Moje zdolności, ważne na drodze do kariery – dlaczego?"
2. Analiza swoich mocnych i słabych stron.
3. Moje wartości i cele życiowe.
4. „Kariera zawodowa" co to dla mnie znaczy?
5. Proces podejmowania decyzji oraz identyfikacja trudności w budowaniu „kariery zawodowej".
6. System poradnictwa zawodowego i konieczność kształcenia ustawicznego.

KLASY 2

1. Sztuka rozwiązywania problemów i radzenie sobie ze stresem.
2. Znaczenie komunikacji interpersonalnej w kształtowaniu postaw i aktywności zawodowych.
3. Samoocena jako podstawa umiejętności rozpoznawania własnych atutów i ograniczeń.
4. Moje plany edukacyjno – zawodowe.
5. Co to znaczy być asertywnym i kreatywnym w życiu zawodowym?
6. Zawody przyszłości.

KLASY 3

1. Odkrywanie i rozwijanie aktywnych postaw wobec nauki oraz przyszłej pracy zawodowej.
2. Relacje międzyludzkie w miejscu nauki i pracy.
3. Organizacja pracy i zarządzanie swoim czasem.
4. Rola aktywności zawodowej w życiu człowieka.
5. Mój rozwój zawodowy - tworzenie ścieżki kariery zawodowej.
6. Drogi i możliwości poszukiwania pracy.

KLASY 4

1. Droga zawodowa i edukacyjna po skończeniu szkoły ponadgimnazjalnej.
2. Oferta edukacyjna dla absolwenta szkoły.
3. Charakterystyka programów i propozycji rynku pracy.
4. Kwalifikacje a kompetencje zawodowe – jakie mają znaczenie?
5. Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne.
6. Rynek pracy – problem bezrobocia, przyczyny i skutki, sposoby rozwiązywania problemów.

KLASY 5

1. Skuteczna autoprezentacja – sposobem na osiąganie celów zawodowych.
2. Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne.
3. Skuteczna autoprezentacja – sposobem na osiąganie celów zawodowych.
4. Lokalny i krajowy rynek pracy.
5. Dokumentacja obowiązująca podczas ubiegania się o pracę.
6. Jak zostać przedsiębiorcą – mój biznesowy plan edukacyjno zawodowy.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla Szkoły Branżowej I stopnia:

KLASY 1

1. „Moje zdolności, ważne na drodze do kariery – dlaczego?”
2. Analiza swoich mocnych i słabych stron.
3. Moje wartości i cele życiowe.
4. Sztuka rozwiązywania problemów i radzenie sobie ze stresem.
5. Znaczenie komunikacji interpersonalnej w kształtowaniu postaw i aktywności zawodowych.
6. Samoocena jako podstawa umiejętności rozpoznawania własnych atutów i ograniczeń.

KLASY 2

1. Organizacja pracy i zarządzanie swoim czasem.
2. Rola aktywności zawodowej w życiu człowieka.
3. Mój rozwój zawodowy - tworzenie ścieżki kariery zawodowej
4. Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne.
5. Moje plany edukacyjno – zawodowe.
6. Co to znaczy być asertywnym i kreatywnym w życiu zawodowym?

KLASY 3

1. Skuteczna autoprezentacja – sposobem na osiąganie celów zawodowych.
2. Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne.
3. Oferta edukacyjna dla absolwenta szkoły.
4. Lokalny i krajowy rynek pracy.
5. Dokumentacja obowiązująca podczas ubiegania się o pracę.
6. Rynek pracy – problem bezrobocia, przyczyny i skutki, sposoby rozwiązywania problemów.

DOSTĘPNE MATERIAŁY EDUKACYJNE ON-LINE

- ***www.doradztwo.ore.edu.pl***
- ***www.wybieramzawod.pl***
- ***www.labirynt-zawodow.progra.pl***
- ***www.ohpdlaszkoly.pl***
- ***www.kluczkdokariery.pl***
- ***www.pociagdokariery.pl***
- ***www.praca.gov.pl***
- **www.doradca.praca.gov.pl**
- **www.zawody.praca.net**
- **www.perspektywy.pl**
- **www.euroguidance.pl**

- **www.koweziu.edu.pl/www.doradztwozawodowe-koweziu.pl**
- **www.irp-fundacja.pl**
- **www.doradca-zawodowy.pl**
- **www.poznajswiat.ecorys.pl**
- **www.junior.org.pl**
- **www.frps.org.pl**
- **www.sdsiz.pl**
- **www.pracuj.pl/kariera-rynek-pracy-zawody**

PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. UCZEŃ:

- jest aktywny podczas szukania swej ścieżki edukacyjno – zawodowej
- potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania, talenty; dokonuje adekwatnej samooceny
- jest świadomy zmian na rynku pracy oraz potrafi racjonalnie zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno – zawodową
- tworzy i korzysta z bazy edukacyjno – informacyjno – zawodoznawczej
- przeprowadza skuteczną autoprezentację

2. RODZIC:

- Wie, jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej
- zna mocne i słabe strony, zainteresowania i uzdolnienia własnego dziecka
- wie, gdzie i jak szukać informacji na temat szkół, zasad rekrutacji i preorientacji zawodowej
- potrafi racjonalnie planować ścieżkę kształcenia i ścieżkę zawodową swojego dziecka

3. NAUCZYCIEL:

- potrafi wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy i realizuje je w pracy z uczniami
- rozumie potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy
- zna metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego
- zna zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole
- potrafi realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

EWALUACJA WSDZ

- indywidualne rozmowy z rodzicami, uczniami / dziećmi, nauczycielami
- rozmowy tematyczne – pedagogizacja rodziców na temat doradztwa zawodowego na spotkaniach w klasie, na zebraniach z rodzicami
- spotkania rodziców i uczniów z psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym
- zapisy w dziennikach
- karty monitorujące zrealizowane działania z zakresu doradztwa zawodowego
- dokumentacja fotograficzna i filmowa.

Opracowanie programu:

Kamil Dzieliński